

KFAB STANDARD

**STANDARD FÖR PROJEKTERING
OCH UTFÖRANDE AV BYGG-
OCH INSTALLATIONSARBETEN**

Lås och larm 2023

2023-01-01

**Handläggare
Gaby Mozain**

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

0.	SAMMANSATTA BYGGDELAR OCH INSTALLATIONSSYSTEM	3
6	EL- OCH TELESYSTEM	3
Y	MÄRKNING, KONTROLL, DOKUMENTATION M.M.	11
YTB	MÄRKNING OCH SKYLTNING AV INSTALLATIONER	11
YTC	KONTROLL OCH INJUSTERING AV INSTALLATIONSSYSTEM.....	12
YUD	RELATIONSHANDLINGAR FÖR INSTALLATIONER	12
YUH	DRIFTINSTRUKTIONER FÖR INSTALLATIONER	12
YUK	UNDERHÅLLSINSTRUKTIONER FÖR INSTALLATIONER.....	12
YYV	TILLSYN, SKÖTSEL OCH UNDERHÅLL AV INSTALLATIONER	12

	Dokument	Lås och larm 2022		Sidnr	3(15)
	Projektnamn	STANDARD FÖR PROJEKTERING OCH UTFÖRANDE AV BYGG- OCH INSTALLATIONSARBETEN		Handläggare	Gaby Mozain
				Projektnr	
				Datum	2022-01-01
Status	KFAB STANDARD		Ändr.dat	Bet	
Kod	Text				
<p>Denna beskrivning ansluter till AMA EL 16</p> <p>Röd markerad text är nytt i denna utgåva.</p> <p>Genomstruken-text är avgående i denna utgåva.</p> <p>*) Denna symbol visar borttagen text från föregående standard.</p>					
<p>0. SAMMANSATTA BYGGDELAR OCH INSTALLATIONSSYSTEM</p>					
<p>01.S Sammansatta byggdelar i hus</p> <p>Lås</p>					
<p>6 EL- OCH TELESYSTEM</p> <p>Hänsyn ska tas till rondering och arbetsmiljö i fastigheter vid ny- och ombyggnation.</p>					
<p>64.CBB Branddetekterings- och brandlarmsystem</p> <p>Myndighetskrav</p> <p>Myndighetskrav ska uppfyllas avseende brandlarm, utrymningslarm och brandvarnare baserade på_</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lagen om skydd mot olyckor (se särskilt kapitel 2 § 2) <i>Krav ställs av MSB, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap</i> - Plan- och bygglagen <i>Krav ställs av Boverket (se särskilt BBR, Boverkets byggregler, BFS 2011:6, med ändringar - Kapitel 5 – Brandskydd)</i> - Arbetsmiljölagen <i>Krav ställs av Arbetsmiljöverket (se särskilt AFS 2009:2, Arbetsplatsens utformning - §§ 75-89 – Larm och utrymning)</i> <p>Regler</p> <p>I de fastigheter som beställaren beslutar ska brandlarm, utrymningslarm och/eller brandvarnare installeras.</p> <p>Om inte annat anges ska brandlarm och utrymningslarm utföras enligt angiven klass i senaste utgåvan av Svenska Brandskyddsföreningens SBF 110, Regler för brandlarmanläggning.</p> <p>Om inte annat anges ska utrymningslarm med talat meddelande utföras enligt Svenska Brandskyddsföreningens rekommendationer utrymningslarm SBF 502, regler för utrymningslarm med talat meddelande.</p>					

	Dokument	Lås och larm 2022		Sidnr	4(15)
	Projektnamn	STANDARD FÖR PROJEKTERING OCH UTFÖRANDE AV BYGG- OCH INSTALLATIONSARBETEN		Handläggare	Gaby Mozain
				Projektnr	
				Datum	2022-01-01
Status	KFAB STANDARD		Ändr.dat	Bet	
Kod	Text				
<p>Innan installation påbörjas ska utförandespecifikation upprättas och godkännas.</p> <p>Om inte annat anges ska brandvarnare utföras enligt Statens Räddningsverks (Numer MSB, Myndigheten för Samhällsskydd och beredskap) SRVFS 2007:1, Statens räddningsverks allmänna råd och kommentarer om brandvarnare i bostäder.</p> <p>Brandlarm</p> <p>Anläggning ska projekteras av behörig ingenjör enligt SBF 1007.</p> <p>Anläggning ska installeras av anläggarfirma enligt SBF 1008.</p> <p>Innan installation påbörjas ska utförandespecifikation upprättas och godkännas.</p> <p>Varje avvikelse mot angiven klass ska anges i anläggarintyget.</p> <p>Brandlarm ska, om inte annat anges, kompletteras med utrymningslarm.</p> <p>I fastigheter med både brandlarm och inbrottslarm ska larmöverföringen vara gemensam, där så är möjligt.</p> <p>För att undvika onödigt cykliskt byte/rengöring av rökdetektorer ska anläggningen ha kontinuerlig mätning av respektive detektors tillstånd så att "smutslarm" avges.</p> <p>Larmknappar ska vid behov placeras skyddat mot okynnesintryckning.</p> <p>Detektorer ska uppfylla krav enligt SBF 110:8.</p> <p>Brandlarmanläggning utförs med full övervakning av hela byggnaden samt utstickande skärmtak vid utsida. Fastigheten ska främst övervakas med optiska rökdetektorer och värmedetektorer.</p> <p>Samplande Aspirerande system ska monteras för detektering i gymnastikhall eller svårt åtkomligt utrymme.</p> <p>Håltagningar i samplande aspirerande system ska märkas och uppfylla funktion för heltäckande system enligt SBF 110:8</p> <p>Provutrustning för rökdetektorer med erforderlig stång ska levereras av entreprenören.</p> <p>Serviceritningar ska vara försedda med brandcellsgränser.</p> <p>Detektor i sporthall förses med bollskydd i utförande som möjliggör provning.</p> <p>Där beställaren så anger ska anläggningen kompletteras med värmekabel linjär värmedetektor i takfoten för att kunna detektera vid anlagd brand på fasad.</p> <p>Befintliga brandlarm består i huvudsak av fabrikat Siemens, Schneider och Schrack.</p> <p>Nya brandlarmsystem ska kunna kommunicera med befintligt grafiskt presentationssystem SecoLOG IP eller Fire expert.</p> <p>IP-adress i nät Brand erhålls av KFAB.</p> <p>Utrymningslarm</p> <p>Innan installation påbörjas ska utförandespecifikation upprättas och godkännas.</p>					

	Dokument Lås och larm 2022	Sidnr 5(15)	
	Projekt STANDARD FÖR PROJEKTERING OCH UTFÖRANDE AV BYGG- OCH INSTALLATIONSARBETEN	Handläggare Gaby Mozain	
Status KFAB STANDARD		Projektnr	Datum 2022-01-01
Kod	Text	Ändr.dat	Bet
<p>Om utrymningslarm installeras separat, alltså utan kombination med brandlarm, ska certifierade brandlarmsprodukter användas där så är möjligt. SBF 110 ska användas avseende projektering/placering av detektorer inom de utrymmen som ska detekteras.</p> <p>Om utrymningslarm ska installeras ska detta uppfylla kraven i senaste utgåvan av Svenska Brandskyddsföreningens regelverk SBF 110 Regler för brandlarmanläggning.</p> <p>Särskild uppmärksamhet skall riktas mot indelning av larmdonsområden så aktivering av utrymningslarm i nöd och utrymningsvägar delad av flera larmdonsområden uppfyller kravet.</p> <p>Utrymmen med krav på utrymningslarm där bakgrundsljudet överstiger 85dba L_{AeqT} ska förses med blyxtljus.</p> <p>Utrymningslarm med talat meddelande</p> <p>Innan installation påbörjas ska utförandespecifikation upprättas och godkännas.</p> <p>Om utrymningslarm med talat meddelande ska installeras ska detta uppfylla kraven i senaste utgåvan av Svenska Brandskyddsföreningens regelverk SBF 502 Regler för utrymningslarm med talatmedelande.</p> <p>Om brandlarm enligt SBF 100 finns ska särskild vikt skall läggas delade med brandlarmsanläggningen, så som larmdonsområden, styrningar, optiska larmdon och återställning.</p> <p>Antagonistiska hot</p> <p>Lockout</p> <p>Särskilt riskbedömning ska alltid utföras av kravställare innan lockout installeras.</p> <p>Konformitet med övriga system av denna typ inom KFABs bestånd ska eftersträvas.</p> <p>Vid ett inre eller yttre hot mot byggnaden ska denna kunna låsas genom en manuell aktivering från kortläsare med särskild personalkod.</p> <p>Följande tekniska funktioner ska finnas:</p> <ul style="list-style-type: none"> . Det talade meddelandet ska kunna användas som förinspelade information i händelse av lockout. Meddelande utgörs av anrop; kod 99. Ytor som inte är försedda med talat meddelande ska kompletteras med högtalare inom korridor och kommunikationsytor så att det maximalt är en dörr mellan högtalare och rum där man vistas mer än tillfälligt. Hot larm har högre prioritet än utrymningslarm. . Skalsydd låses så dörrar är låsta utifrån. 			

	Dokument	Lås och larm 2022		Sidnr	6(15)
	Projektnamn	STANDARD FÖR PROJEKTERING OCH UTFÖRANDE AV BYGG- OCH INSTALLATIONSARBETEN		Handläggare	Gaby Mozain
				Projektnr	
				Datum	2022-01-01
Status	KFAB STANDARD		Ändr.dat	Bet	
Kod	Text				
<p>Lägenheter</p> <p>Inom lägenheter anordnas brandvarnare för att detektera rök i utrymningsvägar från sovrum.</p> <p>Utlöst brandvarnare ska ge akustisk signal med tillfredsställande hörbarhet inom varje sovrum i lägenheten.</p> <p>~~Där flera brandvarnare anordnas inom samma lägenhet ska dessa sammankopplas för att ge samtidig akustisk signal då detektering sker i någon av brandvarnarna.~~</p> <p>Brandvarnare ska vara i utförande med long-life batterier för 10 års funktion.</p> <p>64.CBE Inbrottslarmsystem och överfallslarmsystem</p> <p>Regler</p> <p>I de fastigheter som beställaren beslutar ska inbrottslarm och/eller överfallslarm installeras.</p> <p>~~Om inte annat anges ska inbrottslarm utföras enligt angiven larmklass i senaste utgåvan av StöldSkyddsFöreningens SSF 130, Regler för projektering och installation av inbrotts- och överfallslarmanläggningar.~~</p> <p>Om inte annat anges ska inbrottslarm utföras i larmklass 2 med inflyttat skalskydd i enlighet med senaste utgåvan av StöldSkyddsFöreningens SSF 130, Regler för projektering och installation av inbrotts- och överfallslarmanläggningar.</p> <p>Inbrottslarm</p> <p>Anläggning ska projekteras av behörig ingenjör enligt SSF 1016.</p> <p>Anläggning ska installeras av anläggarfirma enligt SSF 1015.</p> <p>Installation av ledningsnät får utföras av icke certifierad underentreprenör.</p> <p>Ingående material ska vara certifierade enligt SSF 1014.</p> <p>Automatisk tillkoppling av anläggningen eller larmområde ska ske så tidigt som möjligt efter att ordinarie verksamhet normalt upphör. Möjlighet till tidköp ska finnas.</p> <p>Vid tillkopplings fel ska detta överföras till larmmotager för åtgärd.</p> <p>Till och frånkoppling får ske via larmförbikopplare.</p> <p>I samband med färdigställande av en ny inbrottslarm/passeranläggning ska besiktning utföras av besiktningsman certifierad enligt SSF 1016.</p> <p>Minst vart 5:e år ska inbrottslarm/passeranläggning statusbesiktas av besiktningsman certifierad enligt SSF 1016.</p> <p>Varje avvikelse mot angiven larmklass ska anges i anläggarityget.</p>					

	Dokument	Lås och larm 2022		Sidnr	7(15)
	Projektnamn	STANDARD FÖR PROJEKTERING OCH UTFÖRANDE AV BYGG- OCH INSTALLATIONSARBETEN		Handläggare	Gaby Mozain
				Projektnr	
				Datum	2022-01-01
Status	KFAB STANDARD		Ändr.dat	Bet	

Kod | Text

I fastigheter med både brandlarm och inbrottslarm ska larmöverföringen vara gemensam, där så är möjligt.

Inbrottslarmen ska kunna styras med yttre förbikopplare, exempelvis passersystem.

Inbrottslarmen ska kunna avge förvarning (exempelvis tonstötter i inomhussirener), vid all tillkoppling.

Tydliga larmdekaler ska uppsättas, så att de har en avskräckande effekt, och placeras på fönster och dörrar i sådan omfattning att minst en larmdekal är synlig oavsett angreppsväg.

Anläggningsunika koder (exempelvis master- och servicekod) på befintliga anläggningar ska, där det är möjligt, ändras i samarbete med avgående ramavtalsentreprenör i samband med första underhållsservicetillfälle. De nya koderna ska läggas in av ny entreprenör utan information till avgående entreprenör. De nya koderna kommer vara anläggningsspecifika och tillhandahålls av beställaren. Nya anläggningar ska förses med koder på motsvarande sätt.

Vid avtalstidens utgång ska koderna bytas på motsvarande sätt i samarbete med ny entreprenör.

Larmdon ska inte placeras i närhet av manöverpanel. Detta för att minska stress hos väktare och personal som behöver använda manöverpanel när larm utlösts.

Befintliga inbrottslarm består i huvudsak av fabrikat Galaxy integrerade med passagekontrollsystem ASSA ARX och är av varierande storlek. Integration har skett på systemnivå med därför avsedda komponenter. Nya inbrottslarm ska vara LARM I ARX i icke-bostadsmiljö.

Nya inbrottslarm ska vara integrerade på systemnivå med passersystem och hanteras i tekniska plattformen Assa Arx. Detta gäller dock inte bostadsmiljö, där RCO R-CARD 5000/MEGA används.

IP-adress i nät Arx och Rco erhålls av KFAB.

64.CCB Entré- och passerkontrollsystem

Passersystem ska styra inbrottslarm med avseende på till- och frånkoppling samt funktion för tidköp. Larmförbikoppling ska kunna ske såväl temporärt som permanent. Förlarm ska ljuda 3 minuter (eller överenskommen tid) innan larmpåslag. Vidare ska blockering av passersystemet ske då inbrottslarmet är tillkopplat. Passersystemet ska kunna indikera för behörig person att larmet är tillkopplat.

Passersystem på skaldörrar ska vara av så kallat delat montage, innebärande att beslutslogiken för dörröppning ska sitta på insidan av dörren.

Läsare i skaldörrar ska vara försedda med knappsats, så att PIN-kod kan användas i kombination med kodmedia.

Elektriska låsningen ska vara försedd med låskolvskontakt eller dylikt som dels bryter ned öppningstiden då dörren öppnas och dels kan indikera uppställd dörr.

	Dokument	Lås och larm 2022		Sidnr	8(15)
	Projektnamn	STANDARD FÖR PROJEKTERING OCH UTFÖRANDE AV BYGG- OCH INSTALLATIONSARBETEN		Handläggare	Gaby Mozain
				Projektnr	
				Datum	2022-01-01
Status	KFAB STANDARD		Ändr.dat	Bet	
Kod	Text				
<p>Passersystem ska vara försett med batteribackup.</p> <p>Passersystemets summafel ska vara kopplat mot ingång på inbrottslarm.</p> <p>Läsare och larmförbikopplare på utsidan av byggnader ska ej visa status utan läsning av giltig passerbricka.</p> <p>Befintliga passersystem består i huvudsak av fabrikat Assa Arx eller LARM I ARX (Verksamhetslokaler) och RCO R-CARD 5000/MEGA (Bostäder).</p> <p>Nya passersystem ska kunna vara integrerade med inbrottslarm och hanteras i tekniska plattformen Assa (Verksamhetslokaler) eller RCO R-CARD 5000/MEGA (Bostäder).</p> <p>Bostäder</p> <p>I bostadshus ska anordnas en anläggning för entré- och passerkontroll i vilken även skall ingå funktion för elektronisk bokning av tvättstugor.</p> <p>Anläggningen skall vad avser entré- och passerkontroll omfatta de dörrar som hyresgästerna nyttjar i gemensamma utrymmen såsom entréer, trapphus, fastighetsutrymmen, källarkorridorer, lägenhetsförråd, cykelförråd, tvättstugor, torkrum och övriga bokningsbara lokaler.</p> <p>Dörrar till lägenheter och lokaler skall dock ej ingå i systemet.</p> <p>Bokningssystem för tvättstugor skall för varje tvättstuga omfatta en manöverpanel innehållande tryckknappar och display för systemkommunikation vid bokning av tider i tvättstuga och tillhörande torkrum.</p> <p>För större tvättstugor kan även funktion för att styra maskiner ingå i systemet. Detta ska i så fall redovisas i handlingen.</p> <p>De olika anläggningsdelarna skall anslutas till central- och undercentralutrustningar som placeras inom skyddade utrymmen dit hyresgäster inte har tillträde – om möjligt i elrum.</p> <p>Systemet skall medge kommunikation med KFAB:s befintliga databas för passersystem innehållande programvara för befintliga installationer av motsvarande anläggningar i andra fastigheter. Den befintliga server som avses är placerad på KFAB:s huvudkontor i Katrineholm.</p> <p>Anläggningen ska kunna administreras via servern från till denna anslutna klienter med behörighet till systemet.</p> <p>Extern systemkommunikation ska ske via en uppkopplingspunkt från varje anläggning/fastighet. IP-adress i nät Arx respektive RCO erhålls av KFAB.</p> <p>I entreprenaden skall ingå all erforderlig hård- och mjukvara för kommunikation mellan systemet i fastigheten och beställarens befintliga server.</p> <p>Extern systemkommunikation ska i första hand ske via KFAB:s passernät.</p> <p>Vid ombyggnad ska befintliga dörrar som förses med nya lås kompletteras med beslag, täckbrickor od för att uppfylla ett fackmässigt utförande efter demontering av befintliga lås mm.</p>					

	Dokument	Lås och larm 2022		Sidnr	9(15)
	Projektnamn	STANDARD FÖR PROJEKTERING OCH UTFÖRANDE AV BYGG- OCH INSTALLATIONSARBETEN		Handläggare	Gaby Mozain
Status	KFAB STANDARD		Projektnr		
Kod	Text			Datum	2022-01-01
		Ändr.dat	Bet		

Strömförsörjningsutrustning

Anläggningen skall spänningsmatas via egen grupp. Systemet i fastigheten skall strömförsörjas via batteribackup som med ackumulatorbatterier ger en drifttid av minst 6 timmar vid nätspänningsbortfall beräknat på 70% nyttjande vid normaldrift (ej aktiverade kortläsare) och 30 % nyttjande vid max belastning (full belastning från all ansluten utrustning). Vid batteridrift ska alla funktioner i systemet vara tillgängliga.

Akkumulatorbatterier skall vara underhållsfria och ha utförande för 10 års livslängd.

Fördröjt larm vid spänningsbortfall skall via passerkontrollanläggningen överföras till larmmottagaren.

Centralutrustning

Centralutrustning i fastigheten skall vara försedd med minnesbackup utöver den batteribackup som installeras för systemet i sin helhet. Minnesbackup skall finnas för minst 50 timmars nätspänningsbortfall.

Centralutrustning i fastighet skall fungera autonomt utan krav på förbindelse med central server.

I systemet skall finnas loggfunktioner för händelsehistorik över minst 4000 händelser (från kortläsare och manöverpaneler för tvättstugebokning) som lagras lokalt i resp. central-/undercentralutrustning.

Erforderlig utrustning för extern kommunikation mellan centralutrustning och KFAB:s befintliga server skall ingå.

Tidsfunktioner ingående i systemet skall medge individuell styrning av varje veckodag för minst 1 år framåt.

Funktion för automatisk sommar-/vintertidväxling skall finnas i systemets tidsprogram.

Kortläsare

Kortläsare skall vara av beröringsfri typ Myfair för elektronisk nyckel "Tagg".

Kortläsare på fasad skall monteras infälld i vägg om möjligt.

Vid nybyggnad ska även övriga kortläsare monteras infällda i vägg.

Kortläsare vid entréer till trapphus skall vara kombinerade med kodlåstastatur för 4-ställig kod.

I systemet skall finnas tidsfunktion som ger möjlighet att:

- under vissa tider medge upplåsning av entrédörr med enbart kod.
- under vissa tider medge upplåsning av entrédörr enbart vid samtidigt nyttjande av både kod och "Tagg".

	Dokument	Lås och larm 2022		Sidnr	10(15)
	Projektnamn	STANDARD FÖR PROJEKTERING OCH UTFÖRANDE AV BYGG- OCH INSTALLATIONSARBETEN		Handläggare	Gaby Mozain
				Projektnr	
				Datum	2022-01-01
Status	KFAB STANDARD		Ändr.dat	Bet	

Kod | Text

Lås

Entrétytterdörrar till trapphus ska förses med elslutbleck och lås av typ Assa Abloy 8561 med dörrtrycke invändigt och draghandtag utvändigt.

Övriga dörrar med kortläsare skall förses med elektromekaniska lås av typ Assa Abloy 580 EI med Splitspindel och dörrtrycke på båda sidor.

Upplåst elektromekaniskt lås skall indikeras med lysdiod på dörrens båda sidor.

KFAB tillhandahåller cylindrar vid om- och tillbyggnadsprojekt, då det finns befintligt låssystem som ska utökas.

Karmöverföring

Karmöverföring skall vara dold – ej åtkomlig vid stängd dörr.

Manöverpanel för bokning av tvättstuga

Inloggning skall ske med den elektroniska nyckeln "Taggen".

Systemkommunikation skall ske med tryckknappar och display på manöverpanelen. Möjlighet skall finnas att via Internetuppkoppling hos de olika hyresgästerna kunna boka tvätttider genom att använda individuella användarkoder.

Märkning och systemspråk för display och vid webb-baserad kommunikation skall vara på svenska.

Tvättpassens längd och tidsperiod på dygnet skall kunna vara valfritt inställbart via beställarens administrationsprogram.

Möjlighet skall även finnas att blockera användning av tvättstuga och torkrum vissa tider på dygnet och vissa dagar.

Användning av torkrum skall kunna tidsförskjutas i förhållande till tvättstugans användningstid.

Nyttjande av tvättstuga och torkrum skall styras genom att enbart den person som har bokat tvättstuga med tillhörande torkrum under den aktuella tiden ges möjlighet att aktivera kortläsare för dörrar till dessa rum.

Elektroniska nycklar "Taggar"

Hyresgäst - Lägenhet	3 st./lgh	Numrerade 1–3 för varje lägenhet
Hyresgäst – Lokal	Antal anges i handlingarna	Numrerade 1 och uppåt för varje lokal
Hyresgäst - Garage	2 st./garageplats	Numrerade 1–2 för varje garageplats
<u>Hisservice</u>	<u>1 st.</u>	<u>*</u>

Dokument	Lås och larm 2022	Sidnr	11(15)
		Handläggare	Gaby Mozain
Projektnamn	STANDARD FÖR PROJEKTERING OCH UTFÖRANDE AV BYGG- OCH INSTALLATIONSARBETEN	Projektnr	
		Datum	2022-01-01
Status	KFAB STANDARD	Ändr.dat	Bet

Kod | Text

<u>Tekniska Verken</u>	<u>1 st.</u>	*
<u>Tidningstjänst</u>	<u>1 st.</u>	*

*) Numreras i en gemensam löpande nummerserie från "1" och uppåt.

Därutöver ska följande taggar levereras:

- 5 st. ej inlagda i systemet märkta "1-15"
- 5 st. UH-taggar märkta "UH 1-5" inlagda i systemet

Programmering av samtliga "taggar" i administrationsprogrammet enligt beställarens anvisningar ska utföras.

"Taggar" skall vara märkt med löpnummer enligt ovan.

Programvara

I entreprenaden skall ingå erforderlig programvara för ett fullt fungerande system.

Administrationsprogram skall installeras på beställarens befintliga server.
Administrationsprogrammet ska enbart ligga på servern ej på klientdatorerna.

Valfria klientdatorer anslutna till KFAB:s intranet skall kunna ges tillgång till administrationsprogrammet.

Allt som loggas i systemet skall kunna presenteras på bildskärm/skrivare eller fil på hårddisk i de klientdatorer som tilldelas nyttjande av administrationsprogrammet.

Varje hyresgäst skall kunna tilldelas en individuell kod i administrationsprogrammet.
Administrationsprogrammet ska kunna hantera minst 11 alfanumeriska lägenhets-/objektnummer.

I administrationsprogrammet ska sökning kunna göras på taggnummer, lägenhetsnummer och hyresgäst.

I byggprojekt där fastigheten nyttjas för beställarens verksamhet under byggtiden ska systemet fortlöpande uppdateras för taggar som nyttjas av beställaren eller dennes hyresgäster. Uppdatering ska göras vid varje idrifttagning eller förändring i systemet och på ett sätt så att lokalerna kan nyttjas på avsett sätt.

Installationer

För nya dörrar gäller att dessa ska utföras med infälld ledningsförläggning i dörrbladet.

För befintliga dörrar gäller att dold / inbörad ledningsdragning utförs i dörrbladet. Om detta inte är möjligt gäller att ledningsdragning utförs utanpåliggande skyddad av rostfri skyddsprofil i metall skruvfastsatt på den sida av dörren som är inom det skyddade området.

Ledningsdragning skall i hela sin längd förläggas i elrör.

Vid nybyggnad skall elrör vara infällt monterade i hela sin sträckning. Vid ombyggnad ska elrör monteras infällda i följande omfattning:

	Dokument	Lås och larm 2022		Sidnr	12(15)
	Projektnamn	STANDARD FÖR PROJEKTERING OCH UTFÖRANDE AV BYGG- OCH INSTALLATIONSARBETEN		Handläggare	Gaby Mozain
				Projektnr	
				Datum	2022-01-01
Status	KFAB STANDARD		Ändr.dat	Bet	
Kod	Text				
<ul style="list-style-type: none"> • i nya byggnadsdelar. • utomhus även i befintliga byggnadsdelar. • i trapphus även i befintliga byggnadsdelar. • i övrigt även i befintliga byggnadsdelar avseende den vertikala sträckan från kortläsare, öppningstryckknapp och ellås till tak ovan resp. utrustning, detta gäller dock ej insida. Det skyddade området i källarutrymmen såsom korridorer o d i befintliga byggnader där utanpåliggande rörförläggning godtas. <p>Kopplingslådor o.d. vid dörrmiljöer skall placeras inom det skyddade området.</p> <p>Alla kopplingslådor o.d. utanför teknikrum dit hyresgäst ej har tillträde skall ha kapsling av plåt med skruvfastsatt lock.</p> <p>Service</p> <p>För offererad anläggning skall kunna garanteras att en serviceorganisation finns på plats i Katrineholm och med möjlighet till:</p> <p>felavhjälpning inom 1 timma under normal arbetstid.</p> <p>felavhjälpning inom 2 timmar under övriga tider inklusive helger och semestrar.</p> <p>64.DBB/1 Entrésignalsystem – system för momentan anropssignal</p> <p>I lägenheter där mekanisk dörrklocka ej anordnas eller finns på lägenhetsdörr ska entrésignalsystem utföras med signaldon av typ dörrklang placerad i hall och tryckknappen utsida av lägenhetsdörr. Anläggningen ska strömförsörjas med ringledningstransformator i varje lägenhetscentral.</p> <p>64.DBGB Bokningssystem i tvättstugor</p> <p>Bokningssystem för tvättstugor skall integreras med passerkontrollsystem enligt anläggning</p> <p>64.ECC/1 Bildöverföringssystem-TV-övervakningssystem</p> <p>Kamerasystem ("CCTV")</p> <p>Där så anges ska kamerasystem installeras.</p> <p>SSF 1060, Kameraövervakningssystem Projektering och installation, ska användas i tillämpliga delar.</p> <p>Lokalerna ska vara tydligt skyltade med att de är övervakade med kamera.</p> <p>Befintliga kamerasystem är av liten omfattning.</p>					

	Dokument	Lås och larm 2022		Sidnr	13(15)
	Projektnamn	STANDARD FÖR PROJEKTERING OCH UTFÖRANDE AV BYGG- OCH INSTALLATIONSARBETEN		Handläggare	Gaby Mozain
				Projekt nr	
				Datum	2022-01-01
Status	KFAB STANDARD		Ändr.dat	Bet	
Kod	Text				
Y	MÄRKNING, KONTROLL, DOKUMENTATION M.M.				
YTB	MÄRKNING OCH SKYLTNING AV INSTALLATIONER				
YTB.16	Märkning av el- och teleinstallationer				
	*)				
YTB.1641	Märkning av centralutrustningar i teleinstallationer				
YTB.1642	Märkning av ledningsnät i teleinstallationer				
YTB.1643	Märkning av platsutrustningar i teleinstallationer				
YTB.2641	Skyltning för teletekniska säkerhetsinstallationer				
YTC	KONTROLL OCH INJUSTERING AV INSTALLATIONSSYSTEM				
YTC.1642	Kontroll av teletekniska säkerhetssystem				
YTC.2642	Injustering av teletekniska säkerhetssystem				
YUD	RELATIONSHANDLINGAR FÖR INSTALLATIONER				
	<p>Alla förändringar i fastigheterna ska dokumenteras. Om det finns CAD-ritningar ska ändringen införas på dessa, annars upprättas cad-ritningar. Om en ombyggnad bara berör en liten del av en byggnad där cad-ritning saknas införs ändringen på ändringslager på originalritning eller på relationsunderlag om beställaren går med på det.</p> <p>Relationsritningar ska alltid omfatta samtliga installationer, både nya och gamla som är i drift. På relationsritningen ska ingen information om förändringar finnas utan bara befintligt utförande ska redovisas. Relationsritningar i cad ska även utföras på ledningar i mark.</p> <p>På alla KFAB:s fastigheter finns A-ritningar och situationsplaner i cad-format. Inlämning ska ske i struktur enligt KFAB standard Inlämningsstruktur.</p>				
YUD.642	Relationshandlingar för teletekniska säkerhetsinstallationer				
	Relationshandlingar levereras digitalt enligt YUD och KFAB Standard dokumentation.				

	Dokument Lås och larm 2022	Sidnr 14(15)
	Projekt STANDARD FÖR PROJEKTERING OCH UTFÖRANDE AV BYGG- OCH INSTALLATIONSARBETEN	Handläggare Gaby Mozain
Datum 2022-01-01		
Ändr.dat Bet		
Status KFAB STANDARD		

Kod | Text

YUH   DRIFTINSTRUKTIONER FÖR INSTALLATIONER

Drift- och underhållsinstruktioner ska upprättas för alla apparater (T ex centralapparater). Varje system ska ha ett driftkort. Inplastat driftkort placeras i anslutning till huvudapparat i systemet. Dessutom placeras driftinstruktioner för och vid varje apparat med menysystem eller annan inställningsmöjlighet. Driftinstruktioner ska visa hur inställningar görs och hur inkopplingar gjorts samt visa grundinställningar vid drifttagande mm.

DU-instruktionerna ska utformas i enlighet med och i omfattning enligt KFAB standard Inlämningsstruktur. KFAB har gjort en inlämningsstruktur med rätt mappstruktur och malldokument som ska finnas och användas. Innehållsförteckningen visar vilka dokument som ska finnas om de är relevanta för entreprenaden. Om de inte är relevanta och inte finns sedan tidigare ska de tas bort ur innehållsförteckningen och ur mappstrukturen. Instruktionerna ska upprättas digitalt (pdf-format för produktblad och underskrivna protokoll och liknande och original-format (.doc, .xls, .dwg) för övrig skriven dokumentation. 1 mapp per byggnad och systemtyp (brand, inbrott/passar, kamera, lås har egen undermapp under bygg) ska finnas och denna revideras vid förändringar. Dessutom ska ett totalflödesschema finnas för varje grupp av byggnader med gemensam centralapparat som ska ingå i respektive pärm. Om instruktion enligt ovan saknas ska det upprättas. Inskannade dokument godtas endast för undertecknade protokoll och liknande. Dokument ska endast omfatta aktuell produkt, 1 dokument per komponent i komponentförteckningen.

6.1 Komponentförteckning i DU-pärmar är både en sammanställning av vilka komponenter som finns var med deras data och en innehållsförteckning för 6.2 Produktblad. Samma beteckningar ska användas i komponentförteckningen och på ritning och i verkligheten.

Apparatförteckning ska alltid upprättas om det inte finns. Apparatförteckningen ska alltid vara den som finns i mallen "Byggnadsdata" i "Inlämning till KFAB". Den ska vara gemensam för alla discipliner, dvs en per byggnad.

Fråga alltid KFAB:s byggprojektledare om befintliga ritningar och DU-instruktioner. Nya instruktioner godtas inte om det finns befintliga.

YUH.66   Driftinstruktioner för teleinstallationer

DU-instruktioner levereras digitalt enligt ~~YUH KFAB Standard dokumentation~~. Dokumentation enligt SSF 130 ska ingå för inbrottslarmanläggningar.

YUK   UNDERHÅLLSINSTRUKTIONER FÖR INSTALLATIONER

YUK.66   Underhållsinstruktioner för teleinstallationer

DU-instruktioner levereras digitalt enligt ~~YUH KFAB Standard dokumentation~~.

Dokument	Lås och larm 2022		Sidnr	15(15)
	Projekt STANDARD FÖR PROJEKTERING OCH UTFÖRANDE AV BYGG- OCH INSTALLATIONSARBETEN	Status KFAB STANDARD	Handläggare	Gaby Mozain
Projektnr				
Datum			2022-01-01	
		Ändr.dat	Bet	

Kod | Text

**YYV TILLSYN, SKÖTSEL OCH UNDERHÅLL AV
INSTALLATIONER**

YYV.64 Tillsyn, skötsel och underhåll av teleinstallationer